

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

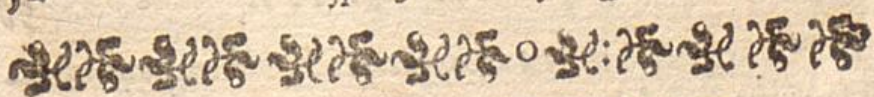
Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Quartvs. Fusiùs deducitur præsens argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

S. Q U A R T V S.

*Fusiùs deducitur præsens argumen-
tum.*

I. Tricitiùs autem procedendo hunc syllogismum deduco: Hoc mihi certò licet, de quo evidenter, & certò, adeòque prudenter judico, quòd liceat: atqui sequens opinionem absolutè & certò probabilem, certò & evidenter, adeòque & prudenter judico, quòd hoc liceat, ergo hoc certò licet. Major est certa, quia est principium synderesis ex directo principio, quod dicat: *Declina à malo, & fac bonum.* Minoris veritas ex definitione strictè & certò probabilis, manifestè apparet: quia hoc certò & evidenter adeòque & prudenter judico esse licitum, quod ex gravibus motivis intrinsicis & autoritatibus irrefragabilibus esse licitum judicant viri ingeniosi, prudentes, timorati, post diligentem ac debitam veritatis inquisitionè. Virorum autem doctorum, prudentum, timoratorum judicio suum submittere est virtutis actus, qui semper est prudens. Quod qui negat, pertinaciam præoccupati & pugnacis intellectûs palàm ostendit, & contra monitum Christi: *Nolite condemnare:* omnes illos peccati & gehennæ reos condemnat, qui conscientiam

scientiam suam gravissimorum actimorum
 Doctorum sententiæ conformant. Quantulum
 spei pro salute relinquatur tot infirmis homi-
 num conscientis, si hæc principia tenent?

Atque huic argumento nihil invenio, quod
 opponat Paternitas Vestra in suis libellis, nisi
 quod provocet ad Divum Augustinum & Di-
 vum Thomam, à quorum latere cadant mille
 & decem millia. Verùm elisa est hæc evasio per
 superiùs dicta.

2. Ultimum evadendi remedium quæritur
 ex eo, quod dictamen saltem practicum evidens
 non possit deduci ex merè probabili, adeòque
 nec dictamen prudentiæ: Atqui imprudenter o-
 peratur, qui operatur sine dictamine prudentiæ,
 si liberè operetur. Resp. 1. retorquendo: idem
 enim argumentum solvendum est V.ª P.ª, quæ,
 ut sæpiùs dictum est, sustinet licere sequi opinio-
 nem probabiliorem, licet minùs tutam. Resp. 2.
 Etsi dictamen prudentiæ practicum evidens non
 possit immediatè & proximè deduci ex propo-
 sitione merè probabili de inesse solitariè & directè
 sumptâ (quales sunt hæ: *Clericus tenetur ad re-
 stitutionem bonorum sui Beneficii in usus profanos
 impensorum: Clericus non tenetur ad restitutionem
 bonorum sui beneficii in usus profanos impenso-
 rum*: quam utramque supponamus certò proba-
 bilem esse,) uti utraque reverà est tum ex moti-
 vis gravibus, tum autoritatibus Doctorum pro
 hac & illa stantium, nec contrariam ut impro-
 babilem

babilem censurantium) etsi, inquam, ex harum
 neutrâ immediatè & proximè deducatur dicta-
 men prudentiæ evidens, cum neutra sit evidens &
 certa (idem est in aliis) hoc tamen non obstat,
 quin dictamen prudentiæ certum & evidens ex
 hac vel illa præsupposita deduci possit mediatè &
 remotè, mediante scilicet propositione modali,
 seu de modo quasi reflexè sumptâ, quæ scilicet
 pro objecto suo immediato non habeat Clerici nu-
 dam obligationem, sed certam sententiæ utrius-
 libet probabilitatem; qualis propositio hæc est:
*Opinio docens Clericum non obligari ad restitutio-
 nem bonorum sui beneficii in usus profanos impen-
 sorum, est probabilis*: quæ propositio quia est certa
 & evidens, quidni cum aliâ præmissa item certa &
 evidente, fundare possit conclusionem certam
 pariter & evidentem? posse hoc satis apparet in
 tali syllogismo: licitum est operari juxtâ judicium
 certò prudens & sententiam doctorum & ti-
 moratorum: atqui opinio docens non obligari
 Clericum ad restitutionem, est certò prudens ju-
 dicio, & virorum doctorum ac timorum
 sententia, ergò licitum est operari juxtâ illam, in
 quo ex majore evidente, & evidente minore de-
 ducitur evidens conclusio, quæ vel ipsa pro dicta-
 mine evidenti serviet, vel dictamen prudentiæ e-
 videns ultimum & practicè practicum evidenter
 inferet: si nimirum etiam evidens fiat, nullam
 circumstantiam extrinsecam inhonestam, hic &
 nunc actioni tali vel tali supervenire, quæ illam
 secun-

secundum se honestam, per accidens & extrinsecè peccaminosam reddat.

3. Et hæc ratio est, propter quam D. Thomas, Bonaventura & similes, si quando sibi invicem fortiter contradicant, non tamen propterea damnent, neque peccati conscientiam illi injiciant, qui opinioni oppositæ se conformat. Quorum incomparabilium Doctorum si æmulari non possumus doctrinam, imitemur modestiam. Synderesis principia vel ejuranda sunt, vel hætenustradita, in omni justo judicio subsistunt cum evidenti certitudine.

Si interroget me Lector, quales istæ sint rationes intrinsecæ, quæ tot ac talium Doctorum in Ecclesia pro approbanda doctrina probabilisticâ prudentem extorsent consensum?

Pro responsione sit

